

ΜΙΑ ΝΥΞ ΕΙΣ ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓ. ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΞ ΟΔΟΠΟΡΙΚΟΥ.

Ἡ Μονὴ τοῦ Μεγάλου Ἀγ. Βερνάρδου εἶναι τοποθετημένη ἐπὶ τῶν μεθορίων Ἑλβετίας καὶ Σαρδινίας, εἰς τινα κλεισώρειαν ἢ ὁρεινὸν πέρασμα τῆς Πεννίνης σειρᾶς τῶν Ἀλπεων, μεταξύ τῆς Ἑλβετικῆς ἐπαρχίας Valais καὶ τοῦ Πεδεμοντίου· τὸ ὕψος αὐτῆς ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης λογίζεται περὶ τὰς 8,000 Ἀγγλικῶν ποδῶν· εἶναι δὲ ἡ ὑψηλότερα ἀνθρωπίνῃ κατοικία ἐν Εὐρώπῃ.

ΠΡΩΙΜΑ κατὰ τὸν μῆνα τοῦ Αὐγούστου, ἐξεκίνησα μετὰ τινων φίλων ἐκ τῆς ἐν Ἑλβετία πόλεως Μαρτιγνὺ εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ περιβοήτου Ξενοδοχείου τοῦ Μεγάλου Ἀγ. Βερνάρδου. Νὰ ἴδω τὴν πολυθρύλλητον ταύτην μονήν, ἣ μᾶλλον νὰ ἴδω καὶ νὰ χαϊδέσω τοὺς ἐν αὐτῇ πολυθρύλλητους κύνας, ἦτον ἐκ πολλοῦ χρόνου ἡ γλυκυτάτη ἐλπίς μου.

Τριάκοντα περίπου μίλια ἦτον ἀνάγκη νὰ ὁδεύσωμεν πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Μετὰ μικρὸν διάστημα, ἐμβήκαμεν εἰς βαθεῖαν φάραγγα, ἥτις κατέστη σχεδὸν ὡς κλίβανος ὑπὸ τῆς θερμότητος. Ἡσθάνομην χαυνότητα, ἀπαύδησιν, καὶ οἶψαν, κατὰ πρῶτον Ἑλβεράν, καὶ μετέπειτα ἀγωνιώσαν· εἰς πᾶσαν νέαν πηγὴν, ἥτις ἐφαίνετο καθ' ὁδόν, κατέβαινον μὲ τὸ δερμάτινον ποτήριόν μου, καὶ ἔπινον ἐξ αὐτῆς ἐγκαρδίως.

Τοῦτο παρατηρήσας ὁ ὁδηγός, μὲ εἶπεν ὅτι ὅλαι αἱ πηγαὶ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευράν τῆς ὁδοῦ περιεῖχον μόλυβδον, καὶ ὅτι, ἂν ἐξηκολούθουν νὰ πίνω ἐξ αὐτῶν, δὲν ἤθελον φθάσει ζωντανὸς εἰς τὸν Ξενῶνα. Οὐδέποτε ἀπαγόρευσις μ' ἐφάνη αὐστηροτέρα· ἔλαβον ὅμως τὴν ἄδειαν νὰ πῶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, ὅστις ἔρρεε βροντῶν καὶ ἀφρίζων κατὰ τὸν πετρώδη πυθμένα τῆς φάραγγος· ἀλλ' αὐτοῦ μόλις ἦτο δυνατόν νὰ πλησιάσω.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ δρόμου μας ἦτο τοιαύτη, ὥστε καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἔλαμπεν ἐφ' ἡμῶν ὁ ἥλιος. Ἦτο δὲ καὶ συνεχὴς ἀνάβασις ἢ πορεία ἡμῶν, γινομένη ἐπαισθητῶς ἀποτομωτέρα κατὰ πᾶν τεταρτημόριον τοῦ μιλίου, ὥσπου δὲν ἐφαίνοντο πλέον οὐδὲ πεῦκαι·—σημεῖον τοῦτο τοῦ μεγάλου ὕψους, εἰς ὃ ἤδη εὐρισκόμεθα. Ἀπείχομεν ἔτι ἐξ μιλία ἀπὸ τὸν Ξενῶνα· ἐξ μιλία τραχείος καὶ ἀνωπεροῦς δρόμου, μεταξύ μεγίστων κλασμάτων βράχου, διεσχορπισμένων ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐπὶ τῶν μικρῶν πεδιάδων, ἐν αἷς ὁ δρόμος ἐλικοειδῶς διέρχεται. Ἐνταῦθα παύει ἐξ ὀλοκλήρου ἡ βλάστησις· πανταχοῦ δὲ ὑπάρχει γυμνότης καὶ ἐρημία. Ἄν κατὰ τύχην φυτὸν τι ριζωθῇ εἰς τὸ διάστημα τῶν ὀλίγων ἡλιακῶν ἡμερῶν, αἵτινες ἐπιλάμπουσιν εἰς τὴν ὀμιχλώδη ταύτην χώραν, αἱ χιονορράγαι, καὶ οἱ ὑπὸ τοῦ παγετοῦ διαρρηγνύμενοι βράχοι οἱ ἀδιακόπως ἀπὸ τῆς ὕψις πίπτοντες, ἐξωθοῦσι πᾶν τὸ βλαστάνον ἐκ τῆς προσωρινῆς αὐτοῦ θέσεως, καὶ συγκατακομίζουσιν αὐτὸ εἰς τὰ βάθη τῆς χαράδρας, ὅπου τὸ προσεχὲς ἔτος ἄλλα συντρίμματα καὶ ἐρείπια συσσωρεύονται ἐπ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ τέλους, ἔδυσεν ὁ ἥλιος, καὶ μετ' ὀλίγον ζοφερά

σκοτία μᾶς περιεκύκλωσε. Κατ' εὐτυχίαν ὅμως ἡ ὁδὸς δὲν ἔκειτο πλέον μεταξύ τῶν μαύρων καὶ ζοφερῶν βράχων, ἀλλὰ μεταξύ στοιβῶν καὶ πεδίων ἐκ λευκῆς καὶ λαμπούσης χιόνος. Μετὰ σιωπὴν ὀλίγων λεπτῶν, ἐξεφώνησεν ὁ ὁδηγός, “Θαρσεῖτε· μίαν γωνίαν ἀκόμη ἀφοῦ περάσωμεν, φθάνομεν εἰς τὸν Ξενῶνα.” Προεβαίνομεν λοιπὸν μ' εὐφροσύνους καρδίας, καὶ περάσαντες τὸν χιονοσκεπαστὸν βράχον, εἶδομεν εὐθὺς ἔμπροσθεν ἡμῶν τὸ οἰκοδόμημα, ἀμυδρῶς μὲν διακρινόμενον, ἀλλὰ μέγιστον· διότι φῶτα ἐφάνησαν εἰς διάφορα παράθυρα τοῦ ἐκτεταμένου προσώπου του. Πρὶν φθάσωμεν εἰς τὴν μονήν, διάφοροι λαμπαδοφόροι ἐξῆλθον τῆς κατὰ τὸ πρόσωπον εἰσόδου, καὶ οἱ γενναῖοι κύνες, πλησιάσαντες ἡσύχως καὶ ἐλαφρῶς, ἔσειον τὰς οὐράς των, καὶ ἐτρίβοντο ἐφ' ἡμῶν, ἐκ καρδίας λέγοντες κατὰ τὸν ἴδιον αὐτῶν τρόπον τὸ Καλῶς ἤλθετε.

Ἦδη περιεκύκλουν ἡμᾶς αὐτοὶ οἱ μοναχοὶ, καὶ μᾶς ὑπεδέχθησαν ἄριστα. Ὡδήγησαν δὲ ἡμᾶς εἰς τὴν θύραν, καὶ ἀφοῦ μᾶς ἐβοήθησαν νὰ ἀποβῶμεν, εἰσήγαγον ἡμᾶς εἰς μεγαλοπρεπῆ αἵθουσαν, ὅπου, τρέμοντες, πεινῶντες, καὶ κεκοπιασμένοι, εὐρήκαμεν ἐξηπλωμένα ἔμπροσθέν μας ὅλα τὰ εἰς ἀνάπαυσιν ἀπαιτούμενα. Ἡ αἰφνίδιος μεταβολὴ ἦτον ὡς μαγείας ἀποτελεσμα· πρὸ μόλις ἐνὸς λεπτοῦ, ἡμεῖς σκυθροποῖ, ἡμιπαγωμένοι, ἄθλιοι, ἄποροι ὁδοιποροί, μετὰ μόχθου πλησιάζοντες εἰς ἄγνωστον ἄσυλον διὰ μέσου πεδίων χιόνος καὶ βουνῶν πάγου. Τώρα ἰστάμεθα εἰς εὐρύχωρον αἵθουσαν, πεφωτισμένην ἕως εἰς τὰς πλέον μακρυνὰς γωνίας αὐτῆς ὑπὸ μεγαλοπρεποῦς πυρᾶς, ἐνῶ τὰ ξύλα, ἄλυπῆτως ἐπ' ἀλλήλων ἐστοιβασμένα, ἐκρότουν καὶ ἀνεφλέγοντο, καὶ διεκέρυσσον τρόπον τινὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο κατάστημα φιλόφρονα καὶ θαφιλῇ καὶ ἐσκεμμένην φιλοξενίαν. Μεγίστη τράπεζα ἦτον ἡτοιμασμένη· ποτήρια ἔλαμπον καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν ἐπιφάνειαν· τριάκοντα ἢ τεσσαράκοντα βωκάκια οἶνου ἴσταντο εἰς τὸ πλάγιον ἄλλων τόσων πινακίων, καὶ ἔκοσι περίπου Ἀγγλοὶ περιηγηταὶ ἀνέστησαν ἀπὸ τὰς ἑδρας των νὰ συγχαρῶσιν ἡμᾶς διὰ τὴν κατευθώσιν μας, καὶ νὰ ἀναγγείλωσιν ὅτι τώρα, ὅτε ἡμεῖς ἐφθάσαμεν, τὸ δεῖπνον ἤθελε παρατεσθῇ.

Πρὶν ὅμως ἀρχίσῃ τὸ δεῖπνον, ὠδήγησαν οἱ καλοὶ μοναχοὶ ἡμᾶς τοὺς νεωστὶ φθάσαντας εἰς ἴδιον κοιτῶνα ἕκαστον, ὥστε νὰ κάμωμεν ὅσῃν ἐτοιμασίαν ὀλίγα λεπτά ἤθελον μᾶς συγχωρήσει. Ἐνταῦθα πάλιν παρέστησαν ἐνώπιον ἡμῶν νέα αἷτια ἐκπλήξεως. Εἰς τὸ δωμάτιον, τὸ εἰς ἐμὲ καὶ τὴν σύζυγόν μου προσδιωρισμένον, εὐρήκαμεν φλογερὸν πῦρ, θερμὸν ὕδωρ, μέγαν Ἀγγλικὸν κράββατον ἐν ὅλῃ τῇ τάξει, μὲ καλὰ παραπετάσματα, μὲ ἐξαίρετον στρώμα ἀπὸ πτερὰ, καὶ μὲ πᾶσαν ἄλλην ἀνάπαυσιν, τὴν ὁποίαν ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιδυμήσωμεν εἰς τὸν ἴδιον ἡμῶν κοιτῶνα εἰς τὴν Ἀγγλικὴν κατοικίαν μας. Ἐμείνα ὅλως ἐκπεκληγμένος· ὅπου καὶ ἂν ἐστρέφομεν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐξεωρούσαμεν περίξ ἡμῶν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον, ὅστις εὐρίσκεται τοπο-

Σετημένος μεταξύ διηνεκοῦς χιόνας εἰς τὰς ὑψηλότερας Ἀλπεις, πολλὰ εἰς ἀνάπαυσιν καὶ τρυφήν μάλιστα συντείνοντα, τὰ ὅποια δὲν εἶχομεν ἰδεῖν εἰς τὰ πρῶτα ξενοδοχεῖα τῶν Παρισίων, οὐδ' εἰς τὰ καλῶς ἐφωδιασμένα ξενοδοχεῖα τῶν Γερμανικῶν πόλεων.

Ἐπιστρέψαντες εἰς τὸ ἐστιατόριον, εὐρήκαμεν πλείστα θερμὰ ἐδώδιμα καπνίζοντα ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἡ παρυσία ἡμῶν ἦτο σημεῖον εἰς ἕκαστον νὰ καδίση. Ἐπικαλοῦμαι ἅπαντας, ὅσοι ἐδείπνησαν εἰς τοῦ Μεγάλου Ἀγ. Βερνάρδου, ἂν ἔτυχέ ποτε εἰς αὐτοὺς ἐλεγκτοτέρα ποικιλία ὧσιν παρὰ τὴν ἐπὶ τῆς φιλοξενίου ταύτης τραπέζης. Τὸ δεῖπνον ἦτο μὲν ποικίλον καὶ πολύσφον· τροφαὶ ἀρμόζουσαι εἰς πᾶσαν γεῦσιν, εἰς πᾶσαν συνείδησιν· κρέατα καὶ λάχανα ἐν ἀφθονίᾳ· ἀλλ' οὐδερμία ἐπίδειξις, οὐδερμία ἀσωτία.

Ἀπαιτεῖται δὲ μεγάλη φροντίς καὶ πρόνοια ὥστε νὰ προμηθεύεται ἐν καιρῷ ἡ τόση ἀφθονία, καὶ νὰ διατηρῇται εἰς τοιαύτην ἔρημον, ὁποία ἡ θείσις τοῦ Ξενῶνος. Ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ τρυφηλὰ, τὰ ἐμπροσθεν ἡμῶν ἐξηπλωμένα, τὰ ξύλα διὰ τὰς πυράς, ὁ χόρτος διὰ τὰ ζῶα, τὰ βαρέα καὶ ὀγκώδη σκεύη, μεταφέρονται ἐφ' ἡμιόνων ἐκ μακρυνῶν κοιλάδων καὶ τῶν ἐτι ἀπωτέρων πεδιάδων τῆς Ἰταλίας.

Ἐκτεταμένας περιοδείας ἔκαμα εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἔφαγον ὁπώρας εἰς πάντα τόπον, καὶ εἰς τὰς πλείστας τῶν Ἰταλικῶν πόλεων· εἰς τὴν Φλωρεντίαν, Λούκκαν, Πείσαν, Γένοβαν, καὶ Νεάπολιν· ἐμπορῷ δὲ ἀδιστάκτως νὰ εἴπω, ὅτι ποτὲ δὲν ἔφαγον ῥοδάκινα καὶ σταφύλια ἡδύτερα ἐκείνων, ἀφ' ὧν μετέσχον εἰς τὸν Ξενῶνα τοῦ Ἀγ. Βερνάρδου· οὐδὲ μ' ἔτυχέ ποτε ἄνθρωπος πλειότεραν ἐπιθυμίαν ἔχων νὰ ἀρέσκη, ἢ μᾶλλον εὐπροσήγορος καὶ εἰδήμων, παρὰ τὸν ὅστις κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ξένων. Περὶ τὰς δέκα ἡμισυ ἀπεσῦρθημεν εἰς τὰ διάφορα ἡμῶν δωμάτια. Οἱ κόποι τῆς ἡμέρας μὲ εἶχον ἄριστα προετοιμάσειν εἰς ἀπόλαυσιν τῆς καθαρίου καὶ ἐξαιρέτου κλίνης. Τὸ πρῶτ' λαμπρὸν πῦρ ἀναπτεν εἰς τὸν κοιτῶνά μου, καὶ ἤσθονόμην ὅτι ὁ ὄξύς ἀήρ τῶν ὀρέων μὲ εἶχε δώσει καλὴν ὀρεξίν. Κάλλιστον δὲ πρόγευμα ἦτον ἔτοιμον εἰς τὴν ἱλαρὰν αἴθουσαν, ὅπου εἶχομεν δεῖπνῆσαι τὴν προτεραίαν ἑσπέραν.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, ὁ εἰδήμων φίλος μας προηγῆθη εἰς ταμεῖόν τι Ῥωμαϊκῶν νομισμάτων καὶ ἀρχαιοτήτων, εὐρεθέντων εἰς τὰ ἐρείπια ναῖσκου τινὸς ἱσταμένου ποτὲ πλησίον τοῦ τόπου τούτου· ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑπήγαμεν καὶ εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ ναοῦ. Ἀλλὰ μόλις διέβημεν τὴν ἐμπρόσθιον θύραν, καὶ περιετυλίχθημεν εἰς νέφην ὀμίχλην τὰ ὠνομάσαμεν, ἀλλ' ὁποία ὀμίχλη! Τίποτε δὲν ἡδυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν εἰς ἐξ πηχῶν ἀπόστασιν. Κάμφαντες βράχον ὀξύν, ὅστις ἔκειτο ὀρθογώνιος πρὸς τὴν ὁδόν μας, ἠνωχλήσαμεν, καὶ σχεδὸν κατεπατήσαμεν, γενναῖον ἀετόν· ἀνέπτυ δὲ μετὰ συριγμοῦ καὶ κραυγῆς, καὶ πρὶν ἡμεῖς συνέλθωμεν ἀπὸ τὴν ἐκπληξίν, εἶχε διασχίσειν αὐτὸς τὰ νέφη, καὶ ὤδευσεν

ἴσως μ' ἐκτεταμένας πτέρυγας ἐν τῷ πλήρει φωτὶ τοῦ ἐνδόξου ἡλίου. Προέβημεν δὲ εἰς τὰ ἐρείπια, ἀλλ' οἱ προεπισκεφθέντες αὐτὰ εἶχον ἤδη ἀφαιρέσει πᾶν κομμάτιον πλίνθου καὶ μαρμάρου ἀνήκοντός ποτε εἰς αὐτὰ.

Ἐπανελθόντες εἰς τὸν Ξενῶνα, ἐπεσκέψθημεν τὸ παρεκκλήσιον εἰς ζήτησιν τοῦ κιβωτίου τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ ἐπειδὴ εἶχομεν λάβειν ὑποδοχὴν ἡγεμόνων, ἐλπίζω ὅτι οὐδεὶς ἡμῶν ἐφάρθη ὡς ἐπαίτης, ἢ ὅτι ἔρριπεν εἰς τὸ κιβώτιον μικροτέραν ποσότητα παρὰ τὴν ὀφειλομένην εἰς τὴν φιλοξενίαν, μεθ' ἧς εἶχον μᾶς περιποιηθῇ. Δὲν ἦτον ὁμως κανεῖς ἐν τῷ παρεκκλησίῳ ἐκτὸς ἡμῶν αὐτῶν· ὤθεν καὶ ἠμπορούσαμεν νὰ ἐξέλθωμεν χωρὶς νὰ δώσωμεν οὔτε δηνάριον, ἢ καὶ νὰ ἀναχωρήσωμεν τοῦ Ξενῶνος χωρὶς νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ παρεκκλήσιον, ἢ ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἐλαχίστην εὐγνωμοσύνην.

Ἄλλ' ἐδῶ οὔτε δοῦλοι μᾶς ἐπαρουσιάσθησαν νὰ φιλοδωρηθῶσιν, οὔτε λογαριασμοὶ νὰ πληρωθῶσι· τὰ πάντα εὐρήκαμεν ἐν πλήρει ἀφθονίᾳ καὶ ἀρίστης ποιότητος, καὶ ἐνταυτῷ τὴν πλέον εὐγενικὴν περιποίησιν, καὶ τὸν ἐλάχιστον περὶ τὰς ἐτοιμασίας θόρυβον. Τοιαῦται εἶναι αἱ διατάξεις εἰς τὸν δικαίως πεφημισμένον Ξενῶνα τοῦ Μεγάλου Ἀγ. Βερνάρδου, καὶ τοιαύτη ἡ πρόθυμος μαρτυρία εὐγνώμονος περιηγητοῦ διὰ τὴν ἐκεῖ φιλόφρονα ὑποδοχὴν του.

Ἀλλὰ διέτριψα ἤδη παραπολὺ ἐπὶ τοῦ ὀρεινοῦ τούτου περάσματος, καὶ πρέπει νὰ ἐτοιμασθῶ νὰ καταβῶ ἀπ' αὐτοῦ, ὅχι ὁμως χωρὶς ν' ἀποχαιρετήσω καὶ πάλιν νὰ χαϊδέυσω τοὺς τετράποδας φίλους μας. Ἐναῖδομεν ἐξαιρέτως, ὅστις εἶχε σώσει διαφόρους ἀνθρώπους ἀπὸ θάνατον, καὶ ὅστις ὠνομάζετο ἀνεκτίμητος ὑπὸ τῶν μοναχῶν διὰ τὴν ἀνωτέραν θυμοσοφίαν καὶ ἀνδρίαν του. Ἀπείρους ὑποχρεώσεις εἶχον οἱ ὁδοιπόροι εἰς τὸ γενναῖον τοῦτο ζῶον, καὶ θαυμάσια καὶ ἡδονικὰ ἦσαν τὰ περὶ αὐτοῦ ἀνέκδοτα. Οἱ τρεῖς αὐτοῦ σύντροφοι ἔλαβον ὡσαύτως τὸν ἀνήκοντα ἔπαινον· ἀλλ' ἦσαν νεώτεροι, καὶ ὅχι ἀκόμη τόσοι πολυέπειροι.

Μετὰ πολλὴν ἀργοπορίαν καὶ πολλὰ χαϊδέματα, ἀπεχαιρέτησαμεν τελευταῖον τοὺς δυνατοὺς, θυμοσόφους, πράους, καὶ ἀξιοπεριέργους τούτους κύνας· ἡ μετέπειτα τύχη αὐτῶν εἶναι λυπηρά! Διότι περὶ τὰ τέλη τοῦ προσεχοῦς φθινοπώρου, κατεκρημνίσθησαν εἰς τὴν ἄβυσσον τρομερὰς τινὸς φάραγγος, καὶ ἐχώθησαν εἰς βάθος πολλῶν ἑκατοντάδων ποδῶν, ὑπὸ τινος ἀπροσδοκῆτου καὶ ἐξολοθρευτικῆς χιονοὐράγιας. Εἰς αὐτῶν, μὴ προχωρήσας εἰς τὸ πέρασμα ὅσον οἱ ἐπίλοιποι, διεσώθη· οἱ ἄλλοι οὐδ' ἠκούσθησαν οὐδ' ἐφάνησαν ποτὲ πλέον. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἐπέφερε μεγίστην θλίψιν εἰς τὸν Ξενῶνα, κατὸ τρόπον τινά καὶ ἀνεπανόρθωτον· διότι τόσοι ἐπικίνδυνα ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὰ περάσματα, ὥστε ἦτον ἀδύνατον νὰ μετακαλέσωσι τοὺς δύο ἢ τρεῖς μείναντας σκύλους τῶν ἀπὸ Μαρτινγνὺ καὶ Σιών. Ἀκόμη δὲ καὶ ἀφοῦ ἔφθανον, ἱκανὸς χρόνος ἤθελε παρέλθῃ πρὶν γυμνασθῇ ἀρκετὰ

ἡ θυμοσοφία των, ὥστε νὰ ἐνισχύσῃ αὐτοὺς νὰ εὐρίσκωσι τὰ ἔχγη τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τὴν χιόνα, ἥτις, πίπτουσα ἡμέρας καὶ ἐβδομάδας κατὰ συνέχειαν, ἐξήλειφε πᾶσαν ὁδόν.

Ἐπίσης εὐκολον ἤθελεν εἶσθαι νὰ διευθύνῃ τις πλοῖον διὰ τῶν πυκνοτάτων ὀμιχλῶν, χωρὶς οὔτε ἥλιος, οὔτε σελήνη, οὔτε ἀστέρες νὰ βλέπωνται ἐβδομάδας κατὰ συνέχειαν, ὡς νὰ εὕρῃ τὴν ὁδόν του ἐπὶ τῶν ὁρέων τούτων ἐν καιρῷ νιφετοῦ. Τὰ ζῶα ὅμως ταῦτα ἀνιχνεύουσι τὴν ὁδόν των μετὰ βεβαιότητος καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν μεγαλητέρων δυσκολιῶν. Ὅρη ἐνδέχεται νὰ πείσῃ, καθὼς εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, ἡ αἰφνίδιος μεταβολὴ τοῦ ἀνέμου νὰ ἀνυψώσῃ ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἀνεμοστροβίλους χιόνος, ἢ νὰ κατακρημνίσῃ στοίβας αὐτῆς, καὶ οἱ πιστοὶ ὁδηγοὶ νὰ καταπλακωθῶσι καὶ ν' ἀφανισθῶσιν· ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι εἰμὴ τυχαῖαι συμφοραὶ, καὶ τῶντι θαυμάζει τις πῶς οἱ κύνες διασώζονται, ἐπειδὴ κατ' ἡμέραν ἐνασχολοῦνται εἰς τὸ αὐτὸ ἐπικινδύνον ἔργον.—πατοῦντες φάραγγας, καὶ διαβαίνοντες ὑπὸ μάζας χιόνος ὑπερκρεμαμένας, ὅπου ἄλλος τις ποὺς ἐκτός τοῦ ἰδικοῦ των δὲν ἤθελε τολμήσῃ νὰ πλησιάσῃ, καὶ ὅπου ἐν μόνον γαυγίσμα ἤθελε κατασύρειν ὄγκους τοῦ βουνοῦ πρὸς βέβαιον αὐτῶν ὄλεθρον.

Τὴν προτεραιάν ἐσπέραν δὲν εἶχομεν παρατηρήσει μικράν τινα χαμηλὴν πέτρινον οἰκοδομήν, ἐν μίλιον περίπου κάτω τῆς κορυφῆς τοῦ περάσματος. Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν, ἰδόντες μέγα τι παράθυρον ἀνεωγμένον, ἀλλὰ πεφραγμένον μὲ δυνατὰς σιδηρὰς κιγκλίδας. ἐκντάξαμεν ἐντὸς, καὶ εἶδομεν κείμενα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐξηπλωμένα κατ' ὅλον τὸ μῆκος, τρία νεκρά σώματα. Ἐν, τὸ μᾶλλον πρόσφατον ἀπὸ τὰ τρία, ἔκειτο ἤδη ἐκεῖ περὶ τοὺς ἐννέα μῆνας· ἦτον Ἰταλὸς, ἀγωγιάτης τὸ φαινόμενον· καὶ ἐπειδὴ οἱ τὴν τέχνην ταύτην μετερχόμενοι ἔχουσι μελαγχροίνας ὄψεις, δὲν ἠμπόρεσα νὰ διακρίνω διαφορὰν τινα μετὰ τοῦ νεκροῦ καὶ τῶν ζώντων. Τὰ ἄλλα πτώματα εἶχον ἔτι βαδύτερον τὸ χρῶμα· ἔκειντο δ' ἐκεῖ τὸ μὲν δύο, τὸ δὲ τρία σχεδὸν ἔτη· τὰ φορέματα τοῦ τελευταίου τούτου ταχέως ἦδη ἐφθείροντο· τὸ δῆγμα τοῦ προσώπου, καὶ ἡ κατὰ τὸ φαινόμενον σκληρότης τῶν μυῶνων αὐτοῦ, μὲ ἐνθύμισαν παλαιὸν βόειον δῆγμα κατεργασμένον διὰ πάτους ὑποδημάτων, ἐντετυπωμένον ἢ τετρυπημένον καὶ ἐξέχον ὥστε νὰ ὁμοιάζῃ ἀνθρωπίνους χαρακτῆρας. Ὅλων οἱ χαρακτῆρες ἠμπόρουσαν νὰ διακριθῶσι, καὶ στοχάζομαι νὰ ἀναγνωρισθῶσιν, ἐξαιρέτως οἱ τοῦ Ἰταλοῦ. Τὰ σώματα ταῦτα εἶχον ἀνακαλύψειν οἱ κύνες ὑπὸ τὴν χιόνα· μὴ ζητηθέντα δὲ, καὶ ἀγνώριστα ὄντα, ἦσαν ἐκτεθειμένα μὲ τὰ ἐνδύματά των, ἀπαράλλακτα ὅποια εὐρέθησαν, ἕως νὰ ἰδιοποιηθῶσιν αὐτὰ οἱ φίλοι ἢ συγγενεῖς. Τόσον μέγας εἶναι ὁ βαθμὸς τοῦ ψυχους εἰς τὰς ὑψηλὰς ταύτας χώρας, ὥστε σώματα ἐνταῦθα τεθειμένα οὐδέποτε φθείρονται. Μὲ τὸν καιρὸν ξηραίνονται ὡς μούμμαι, ἀλλὰ ταύτην μόνην τὴν μεταβολὴν

ὑποφέρουσιν. Ἐνταῦθα ὅμως μένουσιν, ἕως οὗ δὲν δύναται πλέον νὰ ἀναγνωρισθῶσι διὰ τῶν χαρακτῆρων ἢ τῶν φορεμάτων αὐτῶν, καὶ τότε θάπτονται.

ΠΕΡΙ ΠΛΟΥΤΟΥ ΚΑΙ ΠΕΝΙΑΣ.

ΠΑΣ ἄνθρωπος εἶναι πλούσιος ἢ πτωχὸς κατὰ τὴν ἀναλογίαν μετὰ τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν ἀπολαύσεων αὐτοῦ. Τοῦ πλούτου, ὡς καὶ παντὸς ἄλλου πράγματος, ἡ ἐλπίς εἶναι περισσότερο παρ' ἡ ἀπόλαυσις· ἐνὸς σωθεωροῦμεν αὐτὸν ὡς μέσον, δι' οὗ νὰ χαρῶμεν τὴν ζωὴν μέλλοντά τινα χρόνον, ὁ εἰς ἀπόκτησιν αὐτοῦ ζῆλος μᾶς προφυλάττει ἀπὸ τοῦ νὰ βαρυνθῶμεν ἡμᾶς αὐτούς· ἀλλὰ μόλις καθίζομεν ν' ἀπολαύσωμεν τὰ ἀποκτηθέντα, καὶ εὐρίσκομεν αὐτὰ ἀνίκανα νὰ πληρώσωσι τὰ τῆς ζωῆς κενὰ διαστήματα. Ἡ φύσις καθιστᾷ ἡμᾶς πένητας μόνον ὅταν ὑπερῶμεθα τὰ ἀναγκαῖα, ἀλλ' ἡ συνήθεια δίδει τὸ ὄνομα τῆς πενίας εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν περιττῶν. Μέγα προνόμιον ἔχει ἡ πενία ὅτι χαίρει ὁ ἄνθρωπος χωρὶς νὰ φθονῇται, ὑγιαίνει χωρὶς ἱατρικοῦ, ἐξασφαλίζεται ἀνευ φύλακος, καὶ ἀπολαμβάνει ἐκ τῆς μεγαλοδωρίας τῆς φύσεως ὅσα οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλούσιοι ἀναγκάζονται νὰ προμηθεύωνται διὰ τῆς βοηθείας τῆς τέχνης. Ἡ δυστυχία ἐθεωρήθη πάντοτε ὡς ἡ κατὰστασις, ἐν ἣ ὁ ἄνθρωπος εὐκολώτερον γνωρίζει ἑαυτὸν, μάλιστα διότι δὲν περιτριγυρίζεται ὑπὸ κολάκων. Ἡ εὐτυχία τείνει παραπολὺ εἰς τὸ ἐμποδίζειν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξετάζωμεν τὴν διαγωγὴν μας· ἡ δὲ δυστυχία μᾶς ὠφελεῖ, καθὸ ἄγουσα ἡμᾶς εἰς τὸ ὁρθῶς συλλογίζεσθαι περὶ τῆς ἡμετέρας καταστάσεως.

ΘΑΝΑΤΟΣ.

ΔΕΙΝΟΝ θέαμα τῶντι εἶναι τὸ νὰ βλέπῃ τις γέροντα μᾶλλον ἐφοδιαζόμενον διὰ ζωὴν παρὰ προετοιμαζόμενον εἰς θάνατον· διότι τίποτε ἄλλο δὲν εἶναι τόσον βέβαιον ὅσον ὁ θάνατος, καὶ τίποτε τόσον ἀβέβαιον ὅσον ἡ ἐποχὴ αὐτοῦ· καὶ καθὼς ἡ ἡμέρα δὲν δύναται νὰ διαρκέσῃ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, οὕτω οὐδ' ἡ ζωὴ ἐμπορεῖ νὰ διαμῆνῃ πολὺ μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ γήρατος.

Ἄν καὶ πολλὰς ἐνόμισες ὅτι ἦσο πλησιέστερον τοῦ θανάτου παρὰ τώρα, μ' ὅλον τοῦτο, βέβαιον εἶναι ὅτι ποτὲ ὁ θάνατος δὲν ἦτο τόσον πλησίον σου ὅσον εἶναι τώρα.

Ὁ δίκαιος ἀποθνήσκων τὰ μὲν κακὰ παραιτεῖ ὀπίσω του, φέρει δὲ μεθ' ἑαυτοῦ τὰ καλὰ· ἐξ ἐναντίας δὲ, ὁ ἁμαρτωλὸς ἀφίνει ὅλα του τὰ ἀγαθὰ, καὶ λαμβάνει ὅσα κακὰ καὶ ἂν εἴχῃ.

Προτίμησον νὰ δώσῃς τὸ ἀργύριόν σου παρὰ τὸν καιρὸν σου.—ἀπ' ὅλας τὰς ἀσωτίας ἡ τοῦ καιροῦ εἶναι ἡ χειροτέρα.

Ὁ παρελθὼν χρόνος δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀνακαλεσθῇ, οὐδ' ὁ μέλλων εἶναι βέβαιος· προσπάθει λοιπὸν νὰ ὠφελῇθῃς ἀπὸ τὸν παρόντα, διότι αὐτὸς μόνος εἶναι ἰδικός σου.